

PLÁN [OBNOVY]

RESEARCH SYNTHESIS · НАУКОВИЙ СИНТЕЗ

Framing the Russo-Ukrainian War: A Summary, Research Methodology and Policy Assessment

Фреймінг російсько-української війни: узагальнення, методологія дослідження та політична оцінка

Bilingual Edition: English — Ukrainian · Двомовне видання: англійська — українська

Project acronym: EXPERIMENTAL DETECTOR · Project code: 09I03-03-V04-00308 · July 2026

1. Purpose and Scope

This case study — part of the Experimental Detector project — provides a comprehensive, comparative review of how the Russo-Ukrainian war has been framed in international media, academic scholarship, and analytical discourse since the beginning of the full-scale invasion in 2022. Drawing on more than 150 sources, including Russian-language literature retrieved from Russian databases and CEEOL, a mini global survey of international relations (IR) analysts (n = 83), and systematic comparative analysis of Western, non-Western, and Russian academic and media discourse, the Case Study: Framing the Russo-Ukrainian War. A Comparative Review of Media Coverage and Analytical Discourse. Methodological Lessons and Advances, pursued a dual objective. The first was methodological: to test, validate, and refine tools for monitoring foreign-policy discourse through direct engagement with a highly topical, ongoing conflict. The second was substantive and geopolitically timely: to synthesise and compare global perspectives on the war's origins, framing, and conduct, prioritising EU/US angles while treating Russian narratives as a distinct analytical stream.

1. Мета та обсяг дослідження

Це дослідження — частина проєкту Experimental Detector — пропонує всеосяжний порівняльний огляд того, як російсько-українську війну фреймували в міжнародних медіа, науковій літературі та аналітичному дискурсі від початку повномасштабного вторгнення у 2022 році. Спираючись на понад 150 джерел, зокрема російськомовну літературу з російських баз даних і CEEOL, міні-глобальне опитування аналітиків міжнародних відносин (МВ) (n = 83) та систематичний порівняльний аналіз західного, незахідного й російського наукового та медійного дискурсу, дослідження Case Study: Framing the Russo-Ukrainian War. A Comparative Review of Media Coverage and Analytical Discourse. Methodological Lessons and Advances мало подвійну мету. Перша була методологічною: випробувати, валідувати та вдосконалити інструменти моніторингу зовнішньополітичного дискурсу через безпосереднє звернення до вкрай актуального, триваючого конфлікту. Друга була змістовою та геополітично на часі: узагальнити й порівняти глобальні перспективи щодо витоків, фреймінгу та перебігу війни, надаючи пріоритет позиціям ЄС і США та розглядаючи російські наративи як окремий аналітичний потік.

2. Framing, Attribution, and the Geopolitical Divide

The review's central finding is that media and academic framing of the war is structured less by national idiosyncrasy or journalistic practice than by geopolitical alignment and alliance-bloc membership. Western mainstream media overwhelmingly frame the conflict through a liberal-normative lens emphasising Russian aggression, sovereignty violations, and breaches of international law — for example, with German quality media attributing the war to Russia and Putin personally in 93% of cases, and a 3.6:1 ratio of aggression-framing over NATO-expansion framing evident across the US, UK, and German press. The competing co-responsibility frame, centred on NATO enlargement, persisted only as a marginalised minority position (roughly 12% in Italian coverage; 28% of motive-thematising items in German media) despite its presence in the diplomatic record; the scholarship advancing this frame, in turn, exhibited its own analytical weaknesses, notably insufficient differentiation among historically distinct types of Western intervention.

This divide is corroborated by the study's pilot survey of IR analysts and diplomats, which — while explicitly illustrative rather than statistically representative — found a clear epistemic split between respondents from the Collective West and those from the Global South and other non-Western contexts. Both groups broadly acknowledge Russian imperial ambition as a causal factor (82% among Western respondents), but non-Western analysts assign substantially greater explanatory weight to NATO expansion (59%) and proxy-war dynamics (46%). Outside the West, framing followed national interest and alliance ties rather than a single counter-narrative: Chinese outlets, for instance, moved from cautious neutrality toward blaming “Western meddling.” Beneath these empirical divergences lies a more fundamental, largely unacknowledged ontological split — the selection between explanatory frameworks is not purely a matter of evidence but reflects underlying commitments to realist versus liberal IR paradigms.

2. Фреймінг, приписування відповідальності та геополітичний розкол

Центральний висновок огляду полягає в тому, що медійний і науковий фреймінг війни структурується не так національною своєрідністю чи журналістською практикою, як геополітичною орієнтацією та належністю до союзницького блоку. Західні мейнстрімні медіа переважно фреймують конфлікт крізь ліберально-нормативну призму, наголошуючи на російській агресії, порушеннях суверенітету та норм міжнародного права, — наприклад, німецькі якісні медіа приписували війну Росії та особисто Путіну у 93 % випадків, а в пресі США, Великої Британії та Німеччини співвідношення фреймінгу агресії до фреймінгу розширення НАТО становило 3,6:1. Конкурентний фрейм співвідповідальності, зосереджений на розширенні НАТО, зберігався лише як маргіналізована міноритарна позиція (близько 12 % в італійському висвітленні; 28 % матеріалів, що тематизують мотиви, у німецьких медіа), попри його присутність у дипломатичних документах; водночас наукові праці, які обстоюють цей фрейм, виявили власні аналітичні слабкості, зокрема недостатнє розрізнення історично відмінних типів західного втручання.

Цей розкол підтверджує проведене в межах дослідження пілотне опитування аналітиків МВ і дипломатів, яке — будучи прямо ілюстративним, а не статистично репрезентативним — виявило чітку епістемічну лінію поділу між респондентами з колективного Заходу та з Глобального Півдня й інших незахідних контекстів. Обидві групи здебільшого визнають російські імперські амбіції причинним чинником (82 % серед західних респондентів), проте незахідні аналітики надають істотно більшої пояснювальної ваги розширенню НАТО (59 %) та динаміці проксі-війни (46 %). Поза Заходом фреймінг слідував національним інтересам і союзницьким зв'язкам, а не єдиному контрнарративу: китайські медіа, наприклад, перейшли від обережного нейтралітету до звинувачень у «західному втручанні». За цими емпіричними розбіжностями лежить фундаментальніший, здебільшого не проговорений онтологічний розкол — вибір між пояснювальними рамками не є суто питанням доказів, а відображає засадничу

прихильність до реалістичної чи ліберальної парадигми МВ.

German quality media attributed the war to Russia and Putin personally in 93% of cases — a 3.6:1 ratio of aggression-framing over NATO-expansion framing across the US, UK, and German press.

Німецькі якісні медіа приписували війну Росії та особисто Путіну у 93 % випадків — співвідношення 3,6:1 на користь фреймінгу агресії проти фреймінгу розширення НАТО у пресі США, Великої Британії та Німеччини.

3. Contested Vocabularies and Narrative Mechanisms

Media framing operates through three interconnected mechanisms identified across the reviewed literature: narrative construction (the selection and emphasis of story elements), contested vocabularies (terminological choices such as “war” versus “special military operation,” or the naming of aggressor and victim), and the relationship between media supply and public reception. Vocabulary itself functions as a leading early-warning indicator of framing shifts: the lexical migration from “crisis” to “war” to “invasion” — or, in Russian-language discourse, from “special military operation” toward more totalising “civilisational war” framing — carries analytical weight comparable to traditional framing variables and constitutes one of the most tractable signals for anticipatory monitoring. War journalism predominates globally, with sustained peace-oriented or mediation-focused framing concentrated in a smaller set of non-Western outlets such as Al Jazeera and Chinese state media.

3. Спірні словники та наративні механізми

Медійний фреймінг діє через три взаємопов’язані механізми, виявлені в опрацьованій літературі: наративну конструкцію (добір і акцентування елементів історії), спірні словники (термінологічний вибір на кшталт «війна» проти «спеціальна військова операція» або називання агресора й жертви) та співвідношення між медійною пропозицією і суспільним сприйняттям. Сама лексика виконує роль провідного індикатора раннього попередження про зміни фреймінгу: лексичний перехід від «кризи» до «війни» і «вторгнення» — або, у російськомовному дискурсі, від «спеціальної військової операції» до тотальнішого фреймінгу «цивілізаційної війни» — має аналітичну вагу, порівнянну з традиційними змінними фреймінгу, і становить один із найпридатніших для опрацювання сигналів антиципативного моніторингу. Воєнна журналістика переважає у світі, тоді як сталий миротворчий або посередницький фреймінг зосереджений у меншій групі незахідних медіа, як-от Al Jazeera та китайські державні ЗМІ.

4. Russian Academic and Media Discourse

The Russian-language scholarship reviewed displays a distinctive bifurcation between an empirical tradition — methodologically comparable to Western social science — and a doctrinal tradition in which positionality substitutes for analysis, relying on conceptual assertions such as “cognitive warfare,” “destructive media,” and “mental war.” A particularly notable phenomenon is loyalist opposition within the Z-Telegram ecosystem: pro-war criticism of the Russian leadership for insufficient mobilisational rigour, which existing media-system typologies (including the Herman–Chomsky propaganda model) fail to accommodate. Structural homogenisation, localisation strategies, and an emergent unity rhetoric further characterise the wartime Russian media landscape, alongside new terminological conventions (“Special Military Operation” versus “Russo-Ukrainian War”) that carry methodological implications for source coding and search strategy.

4. Російський науковий і медійний дискурс

Опрацьована російськомовна наукова література демонструє характерну біфуркацію між емпіричною традицією, методологічно порівнянною із західною соціальною наукою, та доктринальною традицією, у якій позиційність заступає аналіз і яка спирається на концептуальні твердження на кшталт «когнітивної війни», «деструктивних медіа» та «ментальної війни». Особливо помітним є явище лоялістської опозиції в екосистемі Z-Telegram: провоєнна критика російського керівництва за недостатню мобілізаційну жорсткість, яку наявні типології медіасистем (зокрема пропагандистська модель Германа і Чомскі) не здатні охопити. Структурна гомогенізація, стратегії локалізації та риторика єдності, що формується, додатково характеризують російський медійний ландшафт воєнного часу, поряд із новими термінологічними конвенціями («спеціальна військова операція» проти «російсько-українська війна»), які мають методологічні наслідки для кодування джерел і пошукової стратегії.

5. Media, Public Opinion, and the State–Society Gap

Across contexts, media narratives and public opinion proved only loosely coupled — state–media–society gaps that remain theoretically underdeveloped in the literature despite being empirically recurrent. Audience sentiment diverged from editorial lines in multiple countries; pro-Ukraine sentiment, for example, declined by roughly 13% over the course of 2022 while neutral sentiment rose by about 15%. These supply–demand mismatches challenge strong readings of the Herman–Chomsky propaganda model, indicating that narrative dominance in coverage does not straightforwardly translate into audience persuasion. Social-media platforms, meanwhile, amplify emotionally salient and rapidly evolving narratives that can diverge sharply from traditional journalistic output, further complicating any monitoring approach confined to conventional media supply.

5. Медіа, громадська думка та розрив між державою і суспільством

У різних контекстах медійні наративи та громадська думка виявилися лише слабо пов'язаними — розриви між державою, медіа та суспільством лишаються теоретично недоопрацьованими в літературі, попри емпіричну повторюваність. Настрої аудиторії розходилися з редакційними лініями в кількох країнах; проукраїнські настрої, наприклад, знизилися приблизно на 13 % упродовж 2022 року, тоді як нейтральні зросли приблизно на 15 %. Ці розбіжності між пропозицією та попитом ставлять під сумнів сильні прочитання пропагандистської моделі Германа і Чомскі й указують, що наративне домінування у висвітленні не переходить прямо в переконання аудиторії. Водночас платформи соціальних медіа підсилюють емоційно виразні та швидкозмінні наративи, які можуть різко розходитися з традиційним журналістським продуктом, що додатково ускладнює будь-який підхід до моніторингу, обмежений конвенційною медійною пропозицією.

Pro-Ukraine sentiment declined by roughly 13% over 2022 while neutral sentiment rose by about 15% — media dominance did not translate into audience persuasion.

Проукраїнські настрої знизилися приблизно на 13 % упродовж 2022 року, тоді як нейтральні зросли приблизно на 15 %, — медійне домінування не перетворилося на переконання аудиторії.

6. Methodological Contributions

Methodologically, the review traces an evolution from traditional qualitative discourse analysis and manual quantitative content/framing analysis toward integrated computational pipelines combining topic modelling, natural language processing, network analysis, and large-scale social-media analytics. The strongest reviewed studies converge on a hybrid architecture: multilingual computational pipelines for scale and speed, validated by human-coded framing analysis for conceptual accuracy, and triangulated against events data and official-statement corpora — the combination judged best able to overcome the “topics-are-not-frames” limitation of purely computational approaches. Pilot testing indicates that AI-supported tools already enable precise, rapid analysis of nuanced local-media discourse, including in authoritarian contexts where media closely mirror official positions, though local or diaspora expert cross-checking remains valuable for validation.

Most of the analytical work underpinning the review relied on US-based (Anthropic) and Chinese-based (DeepSeek) AI tools; European alternatives such as Mistral (Le Chat) or Lumo would mitigate data-residency, cloud-compliance, and vendor-lock-in concerns, but as of the research period lagged in performance on demanding analytical tasks. The review also cautions against exclusive reliance on media-derived or press-report datasets, since reporting probabilities vary by event type, location, and time in ways that can reflect media biases rather than the underlying phenomena themselves.

6. Методологічний внесок

У методологічному вимірі огляд простежує еволюцію від традиційного якісного дискурсу-аналізу та ручного кількісного контент- і фрейм-аналізу до інтегрованих обчислювальних конвеєрів, що поєднують тематичне моделювання, опрацювання природної мови, мережевий аналіз і великомасштабну аналітику соціальних медіа. Найсильніші з розглянутих досліджень сходяться на гібридній архітектурі: багатомовні обчислювальні конвеєри для масштабу та швидкості, валідовані людським кодуванням фреймів задля концептуальної точності й триангульовані з даними про події та корпусами офіційних заяв, — саме таке поєднання вважають найкраще здатним подолати притаманне суто обчислювальним підходам обмеження «теми — це не фрейми». Пілотні випробування свідчать, що інструменти на основі ШІ вже уможливають точний і швидкий аналіз нюансованого локального медійного дискурсу, зокрема в авторитарних контекстах, де медіа щільно віддзеркалюють офіційні позиції; втім, перехресна перевірка з боку місцевих чи діаспорних експертів залишається цінною для валідації.

Більшість аналітичної роботи, що лежить в основі огляду, спиралася на інструменти ШІ зі США (Anthropic) та Китаю (DeepSeek); європейські альтернативи, як-от Mistral (Le Chat) чи Lumo, зменшили б занепокоєння щодо резидентності даних, хмарної відповідності вимогам і залежності від постачальника, проте на час дослідження вони відставали за результативністю у складних аналітичних завданнях. Огляд також застерігає від виключної опори на набори даних, похідні від медіа або пресових повідомлень, оскільки ймовірність висвітлення різниться залежно від типу події, місця й часу у спосіб, що може відображати радше медійні викривлення, ніж самі явища.

7. Overall Conclusion

Taken together, the analysis supports the conclusion that comparative, multilingual, and methodologically pluralistic approaches are indispensable for understanding media framing of the Russo-Ukrainian war — and, by extension, of contested international conflicts generally. Rather than seeking a single authoritative narrative, the evidence favours systematic comparison of competing perspectives, explicit methodological standards, alliance-bloc-sensitive stratification, and AI-assisted monitoring capable of detecting emerging shifts in media and public discourse across geopolitically diverse environments.

7. Загальний висновок

Узагальнюючи, аналіз підтверджує висновок, що порівняльні, багатомовні та методологічно плюралістичні підходи є необхідними для розуміння медійного фреймінгу російсько-української війни — і, ширше, спірних міжнародних конфліктів загалом. Замість пошуку єдиного авторитетного наративу докази промовляють на користь систематичного порівняння конкурентних перспектив, чітких методологічних стандартів, стратифікації, чутливої до союзницьких блоків, а також моніторингу за підтримки ШІ, здатного виявляти зміни в медійному та публічному дискурсі в геополітично різномірних середовищах.

ANNEX · ДОДАТОК

Key Policy Recommendations

Ключові політичні рекомендації

The following recommendations consolidate and reconcile the proposals advanced across the three independent reviews, organised by function.

Наведені нижче рекомендації консолідують і узгоджують пропозиції, висунуті в трьох незалежних оглядах, за функціональним принципом.

A Monitoring Architecture and Methodology / Архітектура та методологія моніторингу

1. Adopt a hybrid, multilingual monitoring architecture

Combine multilingual computational pipelines (topic modelling, NLP, network and engagement analysis) with human-coded framing validation, triangulated against events data and official-statement corpora, to overcome the limitations of purely computational or purely qualitative approaches.

1. Запровадити гібридну багатомовну архітектуру моніторингу

Поєднати багатомовні обчислювальні конвеєри (тематичне моделювання, NLP, мережевий аналіз та аналіз залученості) з валідацією фреймів через людське кодування, тріангульованою з даними про події та корпусами офіційних заяв, щоб подолати обмеження суто обчислювальних або суто якісних підходів.

2. Institutionalise lexical and vocabulary tracking

Establish systematic monitoring of terminological shifts (e.g., “crisis” → “war” → “invasion”; “special military operation” → “civilisational war”) as a leading, cost-effective early-warning indicator of impending changes in dominant narratives.

2. Інституціалізувати відстеження лексики та термінології

Запровадити систематичний моніторинг термінологічних зрушень (наприклад, «криза» → «війна» → «вторгнення»; «спеціальна військова операція» → «цивілізаційна війна») як провідний та економічно ефективний індикатор раннього попередження про зміни домінантних наративів.

3. Strengthen methodological transparency

Apply explicit search protocols, inclusion/exclusion criteria, and coding frameworks in all monitoring and policy-analysis work, and support independent parallel coding by researchers embedded in different media systems, treating cross-coder divergence as substantive evidence rather than mere measurement error.

3. Посилити методологічну прозорість

Застосовувати чіткі протоколи пошуку, критерії включення/виключення та рамки кодування в усій роботі з моніторингу та політичного аналізу, а також підтримувати незалежне паралельне кодування дослідниками, вкоріненими в різних медіасистемах, розглядаючи розбіжності між кодувальниками як змістовний доказ, а не просто похибку вимірювання.

B Analytical Scope and Coverage / Аналітичний обсяг і охоплення

4. Stratify monitoring by alliance-bloc membership

Design frameworks that treat bloc structure — not the nation-state alone — as the primary stratification variable, while retaining sensitivity to domestic political context, since state–media relationships and indexing dynamics vary by political system and party constellation.

4. Стратифікувати моніторинг за належністю до союзницького блоку

Розробляти аналітичні рамки, у яких блокова структура — а не сама лише національна держава — є основною змінною стратифікації, зберігаючи водночас чутливість до внутрішньополітичного контексту, оскільки відносини держави й медіа та динаміка індексації різняться залежно від політичної системи та партійної конфігурації.

5. Diversify and multilingualise source coverage

Expand monitoring beyond elite English-language outlets to systematically include Russian-, Chinese-, and other vernacular-language media, regional and platform-native sources (e.g., Telegram ecosystems), and non-Western academic literature, which frequently carry counter-narratives invisible to conventional Western-language analysis.

5. Диверсифікувати та зробити багатомовним охоплення джерел

Розширити моніторинг за межі елітних англomовних видань, систематично залучаючи російсько-, китайсько- та іншомовні національні медіа, регіональні та платформні джерела (наприклад, екосистеми Telegram) і незахідну наукову літературу, які часто містять контрнарративи, невидимі для конвенційного аналізу західними мовами.

6. Integrate demand-side data with supply-side content analysis

Mandate the incorporation of public-opinion, survey, and engagement data alongside media-content monitoring to address the demonstrated state–society gap and to avoid systematically misjudging discourse shifts by relying on media supply alone.

6. Інтегрувати дані з боку попиту з контент-аналізом з боку пропозиції

Зробити обов'язковим залучення даних громадської думки, опитувань та залученості поряд із моніторингом медійного контенту, щоб урахувати доведений розрив між державою і суспільством та уникнути системного хибного оцінювання дискурсивних зрушень через опору лише на медійну пропозицію.

C Institutional and Strategic Response / Інституційна та стратегічна відповідь

7. Incorporate competing explanatory frameworks and require theoretical transparency

Ensure diplomatic, strategic, and academic assessments explicitly disclose their underlying theoretical or ontological lens (e.g., realist versus liberal IR), and systematically consider rival causal frameworks to reduce confirmation bias and improve understanding of how the war is read by different international audiences.

7. Враховувати конкурентні пояснювальні рамки та вимагати теоретичної прозорості

Забезпечити, щоб дипломатичні, стратегічні та наукові оцінки прямо розкривали свою засадничу теоретичну чи онтологічну призму (наприклад, реалістичну проти ліберальної в МВ) і систематично розглядали конкурентні причинові рамки, щоб зменшити упередженість підтвердження та поліпшити розуміння того, як війну прочитують різні міжнародні аудиторії.

8. Pursue cautious European AI sovereignty

Support the continued development of European AI tools (e.g., Mistral Le Chat, Lumo) for data-residency, compliance, and vendor-independence reasons, while realistically weighing their current performance limitations against leading US- and China-based models for demanding analytical tasks.

8. Виважено просувати європейський суверенітет у сфері ШІ

Підтримувати подальший розвиток європейських інструментів ШІ (наприклад, Mistral Le Chat, Lumo) з міркувань резидентності даних, відповідності вимогам і незалежності від постачальника, реалістично зважуючи їхні нинішні обмеження результативності проти провідних моделей зі США та Китаю у складних аналітичних завданнях.

9. Promote sustained interdisciplinary and cross-system collaboration

Build durable working relationships among media scholars, IR experts, data scientists, and policymakers — including local or diaspora experts for authoritarian and closed-information contexts — to develop and maintain reliable early-warning systems for emerging foreign-policy and information-security challenges.

9. Сприяти сталій міждисциплінарній та міжсистемній співпраці

Розбудовувати тривкі робочі зв'язки між медіадослідниками, фахівцями з МВ, науковцями з даних і політиками — зокрема із залученням місцевих або діаспорних експертів для авторитарних та інформаційно закритих контекстів — задля створення й підтримання надійних систем раннього попередження щодо нових зовнішньополітичних та інформаційно-безпекових викликів.

Project code: 09I03-03-V04-00308, Call: 09I03-03-V04 Fellowships for excellent researchers R2-R4.

Acronym: EXPERIMENTAL DETECTOR. This project is funded by the EU NextGenerationEU through the Recovery and Resilience Plan for Slovakia under the project No. 09I03-03-V04-00308

Код проекту: 09I03-03-V04-00308, Конкурс: 09I03-03-V04 Стипендії для видатних дослідників R2–R4. Акронім: EXPERIMENTAL DETECTOR. Проект фінансується ЄС у межах інструменту NextGenerationEU через План відновлення та стійкості Словаччини за проектом № 09I03-03-V04-00308